

Forfatter: Frederik Schyberg, 1905-1950

Titel: Udrag fra Den store Teaterrejse - Michael Rosings dagbog og breve fra pariserrejsen 1788

Citation: Frederik Schyberg, 1905-1950: "Den store Teaterrejse - Michael Rosings dagbog og breve fra pariserrejsen 1788", i *Den store Teaterrejse - Michael Rosings dagbog og breve fra pariserrejsen 1788*, Gyldendalske Boghandel, s. 8. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002058590-000-shoot-idm140619165628000.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Den store Teaterrejse - Michael Rosings dagbog og breve fra pariserrejsen 1788

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Men Ønsket herom var især begrundet i den Antagelse, at Preislers Journal var det eneste fuldstændige skriftlige Vidnesbyrd, der fandtes, om denne mærkværdige danske Teaterrejse fra Aaret før den franske Revolution. At ogsaa den 32-aarige Michael Rosing, Teatrets nyudnævnte Instruktør, den egentlige Personlighed blandt de tre — til Forskel fra de andre en Førstehaands-Kunstner og et Førstehaands-Menneske — paa eget Initiativ havde gjort nogle Optegnelser, vidste man ganske vist nok, kunde man ikke undgaa at vide, eftersom Preisler to Gange i sin Journal hentyder hertil, ja et enkelt Sted endogsaa antyder Muligheden af en Arbejdsdeling mellem sig og Rosing, saaledes at Preisler især vil beskæftige sig med s. 9 Opera og Operette, mens Rosing vil tage sig af Drama og Komædie. Men man havde ingen Anelse om, at Rosings Dagbog i detaljeret Udførlighed ikke stod tilbage for Preislers. Man slog sig til Taals med, at den Artikel, 55 Sider under Rosings Navn „Til Udgiveren af de dramaturgiske Samlinger“, der i 1789 stod at læse i Tredje Hæfte af Rahbeks „Dramaturgiske Samlinger“ og i Formen fremtraadte som et Slags kejtet „Udtog af en Dagbog“ ganske simpelt var ensbetydende med Rosings Optegnelser fra Rejsen, det eneste læseværdige af dem og i hvert Fald det eneste for Eftertiden bevarede. Teaterhistorikerne har flittigt konsulteret de 55 Sider i det lidet kendte Blad, hvoraf kun 5 Hæfter udkom; de rummer nogle fra Preisler divergerende Synsmaader og bærer Præg af Rosings norske Stejlhed i Dommene, især de affejende, men virker ellers noget nøgne og uegale i deres Deklamationer. Betydelige er de sletikke, selv om visse af Vurderingerne i dem har baade tidstypisk og psykologisk Interesse. Men man fattede vanskeligt, hvis dette lidt ubehjælpsomme Koncentrat virkelig var Rosings Dagbog, at denne samme Dagbog — ifølge Rahbeks Udsagn i Skriftet „Mindeblomster paa Michael Rosings Grav“, 1819 — „til hans sidste Dage vedblev at være ham (Rosing) en synderlig kiær Ting“. Rahbek gentog dette Udsagn i Tredje Del af sine Erindringer fra 1825, og Nic. Bøgh citerede det i sin store udførlige Artikel om Kunstnerparret Rosing i „Historisk Arkiv“ I. 1869. Her var noget, som kunde faa (burde faa) Teaterhistorikerne til at studse, et Spor værd at følge, en Sammenhæng i hvilken der manglede et Led, tilmed et væsentligt Led, som det maatte være spændende at opspore og indsætte i den historiske Sammenhæng. Rosings Dagbog! Man ser ham for sig, den gigtlammede gamle Rosing, gennem sit Livs sidste 10 Aar siddende tragisk og smertefuldt lænket til sit Værelse, hvorfra han kun, naar det gik højt, kunde lade sig bære ud, uheldelig værckbruden — mens paa Teatret de Tragedier af Oehlenschläger uropførtes, til hvis Hovedroller han havde været bestemt, saadan som Oehlenschläger i sine Erindringer selv fortæller det. Rosing havde været Oehlenschlägers Lærer, dengang den unge Adam vilde til Scenen. Skuespiller kunde han ikke gøre ham til, i Stedet inspirerede han ham til at blive tragisk Digter! Og nu sidder den gamle Skuespiller, for tidlig afvæbnet — ligesom et Hundredaar efter ham Emil Poulsen, med hvis Kunstnerpersonlighed Rosings har Lighedspunkter — „den nidkiære, tro Tiener Rosing, der hverken kan røre Haand eller Fod“ bitter og ørkesløs paa sit Værelse og finder kun en særlig og stadig Glæde ved sin Dagbog, den han i sin Ungdom for sin egen Underretnings Skyld skrev paa den store Teaterrejse, der i mere end én Henseende betød et Vendepunkt s. 10i hans Liv og i hans Karrière, muntre Erindringer, bitre Erindringer, lærerige Erindringer fra dengang han var ung! Hvilken Dagbog?